

Onderwerp Het archiveren van voor 2009 geheim verklaarde politiek bestuurlijke besluiten	
Nummer	2018/423267
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	6.2 Gemeentelijk bestuur
Afdeling	FAZA
Auteur	Bakker, E.W.C.
Telefoonnummer	023-5114250
Email	edwinbakker@haarlem.nl
Kernboodschap	Sommige besluiten worden door het politiek bestuur geheim verklaard. Dit is om bijvoorbeeld privacy, bedrijfsgevoelige informatie of belangen van de overheid voor het algemeen nut te beschermen. Voor 2009 zijn ook dit soort geheim verklaarde besluiten genomen. Bij het archiveren van deze besluiten worden de regels van de Archiefwet en de richtlijnen vanuit de archiefinspectie gehanteerd. Er wordt niet getoetst op basis van de Gemeentewet. De gemeente Haarlem gaat op deze wijze zorgvuldig om met het archiveren van in het verleden geheim verklaarde besluiten. Ook hanteert de gemeente daarbij een efficiënte en effectieve werkwijze. Een toets op basis van de Gemeentewet zou een buitenproportionele benodigde inzet van middelen betekenen.
Behandelaar voor commissie	Het college stuurt dit besluit ter informatie naar de raadscommissie Bestuur. Het college wil de raad via haar commissie Bestuur informeren omdat het gaat om door het politiek bestuur in het verleden geheim verklaarde nota's. Het thema 'geheim verklaarde nota's' staat in de belangstelling van de gemeenteraad.
Relevante eerdere besluiten	Er zijn geen eerdere relevante besluiten die in directe relatie staan tot het onderwerp van dit collegebesluit.
Besluit College d.d. 11 september 2018	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: <ol style="list-style-type: none">1. Om bij permanente archivering van documenten van vóór 2009 de in het verleden mogelijk door het politiek bestuur opgelegde geheimhouding te toetsen op basis van de Archiefwet en niet op basis van de Gemeentewet.2. De archiefbewerkers onder regie van team Archiefbeheer afdeling Facilitaire Zaken voeren deze toets uit. de secretaris, de burgemeester,

1. Inleiding

Vanuit de Archiefwet is het doel dat gemeentelijke archieven toegankelijk en openbaar worden aangeboden via de archiefbewaarplaats, voor Haarlem het Noord-Hollands Archief. Sommige besluiten worden door college of raad geheim verklaard. Dit is om bijvoorbeeld privacy, bedrijfsgevoelige informatie of belangen van de overheid voor het algemeen nut te beschermen.

Sinds 2009 is het procedureel geregeld dat regelmatig wordt beoordeeld of geheimhouding van een besluit moet worden voortgezet. Bij het archiveren kan hierop dan ook getoetst worden. Vóór 2009 gold deze procedure niet. Dat levert een probleem op wanneer deze stukken over moeten gaan naar het permanente archief.

De geheimhouding zoals die door het college of raad is opgelegd gebeurt op basis van artikel 55 van de Gemeentewet. Voor de permanente archivering gebeurt dit op basis van de Archiefwet. Een werkwijze bij het archiveren van de betreffende stukken op basis van de Gemeentewet is praktisch onmogelijk; dit kost enorm veel tijd en daarmee middelen van de gemeente. Het komt zelden voor dat een permanent te archiveren document geheim moet blijven op andere gronden dan die van de Archiefwet. Daarom besluit het college om bij permanente archivering van documenten van vóór 2009 uitsluitend te toetsen op basis van de Archiefwet.

De Archiefwet biedt mogelijkheid om beperking op de openbaarheid te leggen op dossiers die deel uitmaken van het archief. Er is veel overeenkomst in de grondslagen voor de beperking van openbaarheid vanuit de Archiefwet en de geheimhoudingsgrondslagen vanuit de Gemeentewet. De archiefbewerker beoordeelt of beperking van de openbaarheid vanuit de Archiefwet gewenst is. Als dat als zodanig wordt beoordeeld, wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het college van B en W. Deze werkwijze betekent dat bij besluiten van voor 2009 niet tot in detail gezocht wordt of de in het verleden opgelegde geheimhouding er nadien met zekerheid vanaf gehaald is. Het nazoeken daarvan is qua tijd en capaciteit geen realistische opgave.

Het college van B en W neemt dit besluit over deze uitvoeringsmethode bij het archiveren omdat formeel de ambtelijke organisatie niet gemandateerd is deze werkwijze zelf vast te stellen.

2. Besluitpunten college

1. Om bij permanente archivering van documenten van vóór 2009 de in het verleden mogelijk door het politiek bestuur opgelegde geheimhouding te toetsen op basis van de Archiefwet en niet op basis van de Gemeentewet.

2. De archiefbewerker onder regie van team Archiefbeheer afdeling Facilitaire Zaken voeren deze toets uit.

3. Beoogd resultaat

De te bewaren archieven van de gemeente Haarlem worden overgebracht naar het Noord-Hollands Archief volgens de belangrijkste bepaling van de Archiefwet: 'informatie wordt in goede, geordende, duurzame en toegankelijke staat overgebracht'.

Hierbij wordt zorgvuldig beoordeeld of in het verleden geheim verklaarde besluiten beperkt worden voor de openbaarheid of beschikbaar worden gesteld voor openbaarheid.

4. Argumenten

De gemeente voldoet aan haar wettelijke archieftaak en volgt daarbij de wettelijke kaders en de richtlijnen van het Noord-Hollands Archief, waarbij het openbaar stellen van de archieven een van de belangrijkste doelen is.

Bij deze wijze van bewerken en overbrengen van de gemeentelijke archieven is de kans zeer klein dat er besluiten openbaar worden gesteld, die niet openbaar gesteld behoren te worden.

Ook voor 2009 haalde het politiek bestuur regelmatig de geheimhouding van besluiten af op basis van de Gemeentewet. Er is alleen geen lijst van beschikbaar van op welke besluiten dat was en wanneer dat is gedaan. De archiefbewerker kan dat dus niet van stukken van voor 2009 via een lijst vaststellen.

In (verreweg) de meeste gevallen legt het politiek bestuur geheimhouding op bij een besluit, om een belang te dienen voor de korte termijn; variërend tussen enkele dagen tot enige jaren. De archieven waar het om gaat zijn van voor 2009. Door de verstreken tijd zal er weinig sprake zijn van geheimhouding die nu nog actueel is.

Er is veel overeenkomst in de grondslagen voor geheimhouding vanuit de Gemeentewet en de beperking van de openbaarheid vanuit de Archiefwet. De kans is erg groot dat als bij een besluit van voor 2009 nog geheimhouding zou moeten gelden, dat de archiefbewerker beoordeelt dat beperking op de openbaarheid vanuit de Archiefwet van toepassing is. Het betreft hier beperking van de openbaarheid op dossiers in het kader van:

- a) de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- b) het belang van de Staat of zijn bondgenoten;
- c) het anderszins voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen danwel van derden.

Het behoort tot het vak en de vakkundigheid van de archiefbewerker om vast te stellen of beperking van de openbaarheid vanuit de Archiefwet gewenst is en dat dan als zodanig te laten besluiten door

het college van B en W. De archiefbewerkers hebben daarbij ook aandacht voor de beperking van de openbaarheid door de nu, mei 2018, reeds geldende Algemene Verordening Gegevensbeheer (AVG) van de Europese Unie en de Nederlandse uitvoeringswet daarvan.

De gekozen werkwijze houdt rekening met wat qua arbeidsintensiteit, doelmatigheid, capaciteit (middelen en mensen) en praktische uitvoering haalbaar is.

De werkwijze dat de archiefbewerkers een beoordeling uitvoert op basis van de Archiefwet behoort tot de reguliere taak van de gemeente. Hiermee is bij de inrichting van de organisatie dan ook rekening gehouden qua inzet van medewerkers, middelen en in de planning.

Bij het bewerken van de archieven vanaf 2009 kan via een beschikbare lijst vrij eenvoudig een check worden gedaan en is er geen probleem bij de archivering. Bij het bewerken van de archieven van voor 2009 ontbreekt zo'n lijst. Het kan dat de geheimhouding in een later stadium is opgeheven, maar dat is niet in het betreffende archiefdossier zelf traceerbaar. Alle daarop volgende college- en raadsverslagen cq besluiten, die sindsdien zijn genomen, zouden dan na moeten worden gelezen of en wanneer de geheimhouding er is afgehaald vanuit het politiek bestuur op basis van de Gemeentewet. Dat is praktisch onhaalbaar in tijd en capaciteit.

5. Risico's en kanttekeningen

Er is een erg klein risico op het mogelijk openbaar stellen van voor 2009 geheim verklaarde besluiten, waarbij die geheimhouding niet is vervallen door de tijd, niet is opgeheven door het politiek bestuur en ook niet overlapt met de beperking op de openbaarheid van de Archiefwet.

Een alternatief is dat alle besluiten waarbij voor 2009 geheimhouding is opgelegd wederom geheim worden verklaard. Aan zo'n aanpak kleven nadelen. Oude besluiten waarvan de geheimhouding reeds is vervallen of nadien is opgeheven, en dat geldt verreweg de meeste gevallen, en dus nu openbaar zijn, worden dan niet openbaar en algemeen beschikbaar in de archieven opgenomen. Dat gaat in tegen het idee en doel van de Archiefwet. Ook maakt het voor burgers, onderzoekers, bedrijven en andere betrokken veel moeilijker om stukken in de archieven terug te vinden.

De kwestie in deze nota geldt niet alleen de nog te bewerken over te brengen archieven, maar geldt alle archieven met bestuurlijke stukken, die reeds overgebracht zijn. Bij de eerder overgebrachte archieven is dit vraagstuk nooit naar boven gekomen. De stukken zijn dus openbaar gesteld bij overdracht of er is een beperking op de openbaarheid opgelegd vanuit de Archiefwet, maar er is niet specifiek rekening gehouden met in het verleden opgelegde geheimhouding vanuit de Gemeentewet.

6. Uitvoering

Team Archiefbeheer voert dit besluit uit en communiceert dit naar het Noord-Hollands Archief.

7. Bijlagen
Geen.